

Znanstveni sastanak: Prevencija ateroskleroze – kronična bubrežna bolest kao čimbenik rizika

Dana 9. travnja 2013. u prostorijama novouređene knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu održan je već tradicionalni, devetnaesti po redu sastanak o prevenciji ateroskleroze. Tom je prilikom problem ateroskleroze te njenih posljedica prikazan kroz prizmu kronične bolesti bubrega kao značajnog čimbenika rizika.

Kao i do sada na poziv akademika Željka Reinera, uz vodeće stručnjake s polja nefrologije, dijalize i transplantacije, koji su iznijeli pozvana predavanja, odazvalo se i pedesetak slušača, specijalista nefrologa, endokrinologa, kardiologa i liječnika obiteljske medicine. Atraktivan program počeo je predavanjem dr. sc. Tamare Poljičanin, ravnateljice Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, o epidemiologiji kardiovaskularnih i kroničnih bubrežnih bolesti. Informacija koja privlači pozornost jest diskretno, ali kontinuirano smanjenje broja osoba u Hrvatskoj koje umiru od kardiovaskularnih bolesti (2009. g. 49,6%, 2011. g. 48,7%). No daleko je to od trenda koji bi zadovoljio! Pojavnost kronične bubrežne bolesti je u porastu, što je značajan čimbenik za razvitak bolesti srca i krvnih žila. Predstavljen je i strateški plan za razvoj zdravstva u sljedeće tri godine, a koji uključuje kampanje za promicanje zdravlja, prevenciju bolesti i upravljanje preventivnim aktivnostima, promišljanje o utjecaju okoliša i rada na zdravlje, daljnju informatizaciju javnozdravstvenog sustava, razvoj analitičkih javnozdravstvenih kapaciteta, reorganizaciju sustava uz uspostavu funkcionalne mreže javnozdravstvene djelatnosti te razvoj zdravstvene komponente sustava za rano uzbunjivanje i djelovanje na prijetnje zdravlju (EWRS).

Prof. Bojan Jelaković govorio je o važnosti ranog prepoznavanja bolesnika s kroničnim bubrežnim zatajenjem. Naime, bolesnici za koje se zna da imaju bubrežno za-

Tradicionalni, devetnaesti po redu sastanak o prevenciji ateroskleroze naišao je i ova- ga puta na dobar odaziv slušača različitih specijalnosti

tajenje, nažalost, samo su vrh san- te leda. Zapravo 9/10 bolesnika s bubrežnim zatajenjem nije svjesno svoje bolesti te su pod velikim rizi- kom za razvitak bolesti srca i krvnih žila. Ako se uključe u obzir svi vidovi zbrinjavanja bolesnika s kroničnim bubrežnim zatajenjem (dijaliza, transplantacija (pretransplantacijska obrada, a zatim i praćenje i liječenje transplantiranih)) ubrzo se dolazi do zaključka kako se radi o najskupljoj kroničnoj bolesti.

Prof. Petar Kes govorio je o značajkama dislipidemije u kro- ničnih bubrežnih bolesnika. Naime, nenormalnosti lipoproteina postoje u ranim stadijima kronične bolesti bubrega. U bubrežnih bolesnika raz- zabire se tzv. aterogena dislipidemi- ja obilježena niskim vrijednostima HDL kolesterola i visokim vrijed- nostima triglicerida, uz povišene vrijednosti LDL kolesterola. Razlog valja tražiti u smanjenoj lipolitičkoj aktivnosti (smanjena aktivnost li- poprotein lipaze, jetrene triglicerid lipaze, lecitin-kolesterol aciltransfe- raze). Postupak bubrežnog nadomje- štanja postupkom dijalize generira, zbog gubitka i poremećaja sinteze proteina, stanje dislipidemije. Isto se događa i kod transplantiranih bolesnika – uporaba kortikosteroida i drugih imunosupresiva ima poziti- van metabolički utjecaj. I u bolesni- ka koji su transplantirani također je

vodeći uzrok smrti bolest srca i krv- nih žila. Stoga liječenje dislipidemi- je treba početi dovoljno rano, već u ranijim fazama bubrežnog zatajenja, što često nije moguće jer se takvi bo- lesnici, budući da nemaju simptome, ne javljaju nadležnom liječniku.

Dr. sc. Mario Laganović pri- kazao je arterijsku hipertenziju kao jednog od glavnih čimbenika rizika u razvitku bubrežnog zatajenja. Po- lazeći od koncepta kako je bubrež- krivac i žrtva hipertenzije, još jed- nom je podcrtana albuminurija kao rani biljeg bubrežnog oštećenja. Za očuvanje bubrega stoga valja liječi- ti arterijsku hipertenziju; neke od osnovnih postavki takvog liječenja prikazane su u predavanju, s poseb- nim osvrtom na redukciju tlaka i smanjenju albuminurije.

Doc. Draško Pavlović govorio je o aspektu metaboličke bolesti ko- stiju u bubrežnom zatajenju, uz na- glasak na povezanost s rizikom od kardiovaskularnih bolesti, uplevši u igru fosfate i odlaganje kalcija u stijenke krvnih žila.

Prof. Sanjin Rački približio je temu sindroma pothranjenosti, upa- le i ateroskleroze, sindroma čestog u osoba na hemodijalizi. Navedeno stanje povezano je s nepovoljnim is- hodom i jačim žilnim komplikacija- ma. Prikazana je snažna povezanost između upale, oksidativnog stresa i endotelne disfunkcije. Statini svaka- ko imaju mjesto u bolesnika s PUA sindromom.

S obzirom na zanimljive teme i atraktivne predavače ne iznenađuje već tradicionalno dobar odaziv slu- šača različitih specijalnosti. Plodna rasprava koja je potekla nakon pre- davanja služi izmjeni iskustava, ali i boljem pristupu i shvaćanju važnosti ranog prepoznavanja i pronalaska bolesnika s kroničnom bubrežnom bolesti te prevenciji komplikaci- ja, prvenstveno prevenciji razvitka ateroskleroze.

mr. sc. Ivan Pećin, dr. med.